

Vaksijnna koronadávddaj

– Comirnaty (BioNTech ja Pfizer)

Ádå koronadávdda vaddá skihpudagáv vuoj adagájn. Moaddásijn sjaddá smáv jali binnep dávddamerka, valla nágina sjaddi alvos skibás, Vuorrasabmusa ja daj soames skihpudagáj gænna I juo stuorámus vádá jábmemij ja alvos skihpudagájda. Koronavaksijnna ulmme le hieredit hekkav ja varresvuodav.

Guhti bierri válldet koronavaksijnnav

- Da gudi li 65 jage jali vuorrasabbo
- Persávná gaskan 18-64 jage gænna li soames skihpudagá mav diehtep lassán vádáv alvos skihpudagájda ja jábmemij jus oadtju koronadávddáv. (vádájuohkusa)
- Varresvuodajbargge lánka aktivuodajn pasientaj dálkudimen ja huvson

Vaksijnna la návká ja iesjmiellusaj. Fálaldahka guoská dajda gudi li Vuonan. Álgon ij gávnnu nuoges vaksijnna gájkajda. Da gudi árru skihppiisidajn ja vuorrasabmusa oadtju vuostasj fálaldagáv. Dan mannáj vuoroduvvi nuorap ulmutja vádájuohkusin

Gánná máhtáv vaksijnadimev oadtjot?

Gehtja ietjat suohkana næhttabielen gudi oadtju vaksijnna fálaldagáv, gáktu tjadáduvvá ja guossa dáhpáduvvá.

Návti doajmmá vaksijnadibme

Vaksijnna vatteduvvá diejgguj. Vaksijnna galggá vatteduvvat guokta dálkasmierijn binnemusát 21 biejve gaskan. Ájnas le jut válldá nuppát dálkasmieriv diededuvvam ájggáj. Ávddá vaksijnadimev oattjo gatjálvisájt jus la vieddjen, ja jus dujna lij læhkám reaksjávna ávdep vaksijnadimes Mujte subtsastit jus dujna la allergidja, jus bruvkku medisijnajt jali aná ietjá varresvuoda gássjelisvuoda. Le dábálasj sjáhtjalit vaksijnadimev hæhkka skihpudagá ja fiebar badjel 38 graderi diehti. Ma el vaksijnadimev gáhttjoduvvá vuorddet vaksijnabájkjen binnemusát 20 minuhta.

Gáktu doajmmá dát vaksijnna?

Vaksijnna anádus (budbringer-RNA) la tjuokkudagá ma li koronadávdan. Dat dahká nav váj rumáj buvtat moattádusáv dásj tjuokkudagájs ma ælla várálattja majna dávddasoadje máhtá hárrjidallat. Dan lánhkáj oahppá rumáj dábdát ja suoddjit duohta koronadávda vuossti jus maŋŋela njoammoduvvá. Budbringer-RNA vaksijnas gáhtu jáhtelit rubmahis váni vájkkudit árbbeábnnasav

Vaksijnna anádus ij la viesso dávdda ja ij vatte koronavuolsjev. Koronavaksijnna doajmmá hierediddjen. Dat ij máhte dálkudit koronadávddav majt la juo oadtjum.

Dát vuohke buvtadit vaksijnajt ij la dagáduvvam njoammomdávddaj vuossti almatjij gaskan ávddála, valla teknologiddja le dábdos ja aneduvvá bárrédávda dálkudimen.

Man buoragit doajmmá vaksijnna?

Vaksijnna suoddji koronadávda skihpudagá vuossti. Juo vuostasj vahko nuppát vaksijnnamiere maŋŋela, juo birrusin 95% vaksijna dutkamin lidjin oadtjum suodjalimev. Vuorrasabmusijda la dat ilá binná dáhtá. Da rádjáj ep diede man guhkev suodjalibme bisso. Jus suodjalibme gáhtu maŋenagi, soajttá sjaddá ádå vaksijnnamiere. Mij ep ga diede man buoragit vaksijnna njoammomav hieret. Dan diehti le ájnas vilá tjuovvot njoammomhieredimrádijt.

Lijggevájkkudusá

Dutkamijs ma li dagáduvvam la miján buorre máhtudahka dábálasj ja binnep dábálasj vájkkudusáj birra daj lunna guhti li vaksijnav oadtjum. Mij ep máhte álgodit lijggevájkkudusájt ma badjáni vuorjját jali lijggevájkkudusá ma báhti guhkes ájge maŋŋel vaksijnadime. lenemusoasse lijggevájkkudusájs badjánin vuostasj bievjij maŋŋel vaksijnadime, ja gáhtun nágin biejve maŋŋel:

- lenemusoasse dajs gudi li vaksijnav tjadádam oattjo bávtjas tjuoggimbájken.
- letjá dábálasj lijggevájkkudusá li vájbbasa, oajveluottudahka, bávtjas diehkojn ja lahtasijn, jieneldime ja fiebar. Dá lijggevájkkudusá li dábálabbo nuppát vaksijnnamiere maŋŋela.
- Lijggevájkkudusá li vuorjjábu vuorasulmuttijn gá nuorapulmuttijn.

lenemusoasen li lijggevájkkudusá smáv jali mutták. Binnep gá 5% oadtjun vájvijt lijggevájkkudusájs, valla ællim várálattja, valla vájkkudi árggabievijt gá vibáj. Dát li dábálabbo nuppát vaksijnnamiere maŋŋel ja nuorapulmuttijn gaskan.

Majt dagáv jus oadtjov lijggevájkkudusájt?

Válde aktivuodav dálkudiddijn jali ietjá varresvuodajbarggij árvvalusájda ja rádiijda, jus oadtjo sierralágásj, garra jali guhkesáiggásasj dábdomerkajt vaksijnadimes majt jáhka la aktijvuohta vaksijnajn. Varresvuodajbarggijn la vælloggogisvuohta diededit alvos jali amás reaksjåvnåjs majt jáhkki bohtá vaksijnas. Dån máhtá aj ietja rádjat diedoijt helsenorge.no næhttabielen.

Evtulasj dáhkkidibme

Dát vaksijnna la gæhttalattaduvvam stuoráp dutkamiijn gånå moadda tuvsån ulmutja li oadtjum vaksijnav. Dutkama li tjadáduvvam sæmme láhkáj gá ietjá vaksijna, valla váksjomaájgge la oanep. Dálkasoajválattja li vaddám vaksijnav evtulasj dáhkkidimev. Dát merkaj la nuoges dáhtá árvustalátjit jut vaksijnan la ávkke stuoráp gá vada, valla vaksijnabuvtadiddje hæhttu joarkket dutkamav ja tjuovvolimen vaddet dálkasoajválattjajt dáhtáv ma báhti.

Makkir vaksijnajt lev mån válldám?

Gå koronavaksijnav oattjo de sjaddá dat registreriduvvam Nasjåvnålasj vaksijnnaregisstarin SYSVAK. Diedoijt gavna næhttabielen helsenorge.no

Sidá gus ienep diedov?

Gatjåda ietjat dálkudiddjes, da gudi vaksijnav biedji dunji jali ietjá varresvuodajbarggij. Gehtja aj Álmmukvarresvuodainstituhta næhttabielijn: <https://www.fhi.no/kvp>